

Katarina Blažič s.p. Akademski konservator restavracije
KONSERVIRANJE-RESTAVRIRANJE IN UMETNIŠKO USTVARJANJE
Kranjska cesta 9, 4290 Trzin GSM: 041 269 229
katarinablazic@gmail.com
Oblikovanje plakata, fotografije: Katarina Blažič
Investitor: Župnija Marezige
Merizga 29, 6273 Merizga
Župnik Martin Suštar

KONSERVATORSKO - RESTAVRATORSKIH POSEGIH
NA
LESENEM OLTARJU IN SLIKI SV. NAZARIJA (MARIJA Z JEZUSOM)

Cerkev sv. Nazarij
Glem
EŠD: 1449

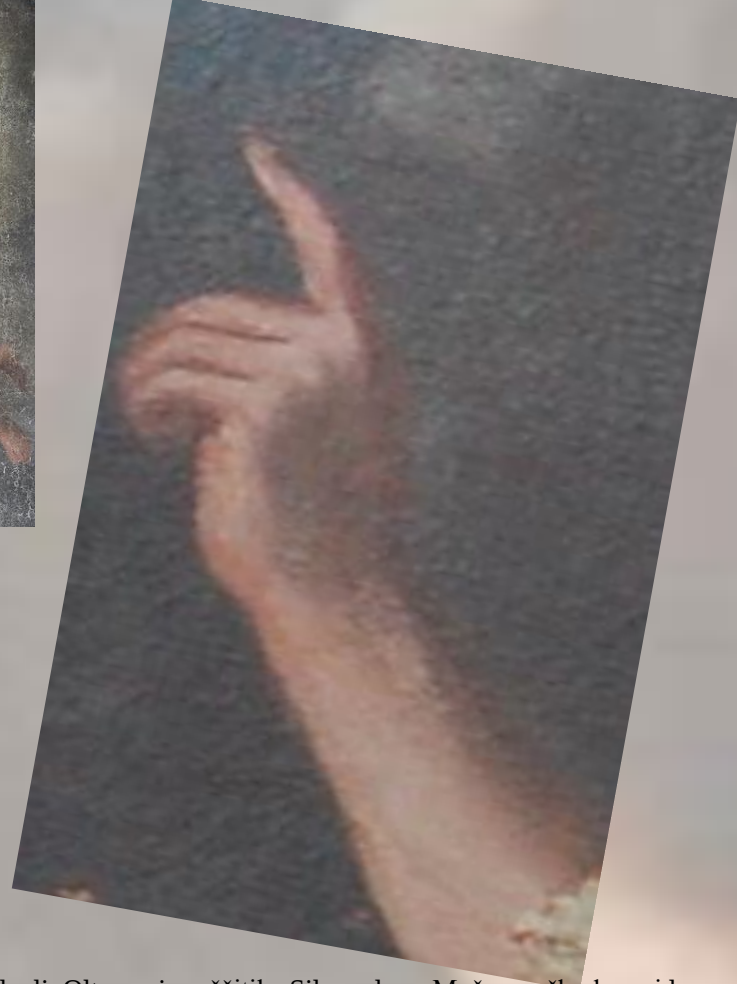
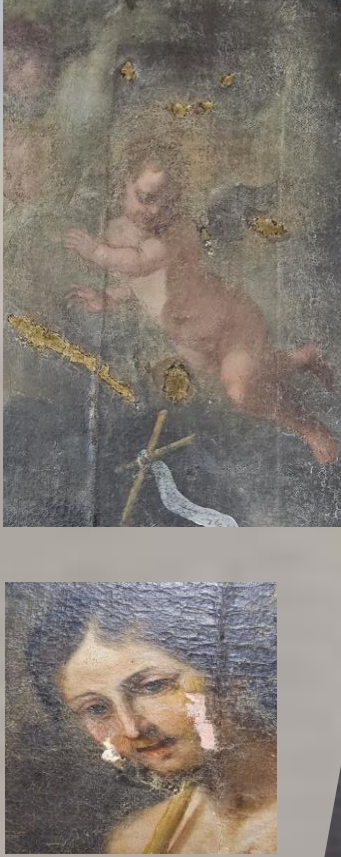
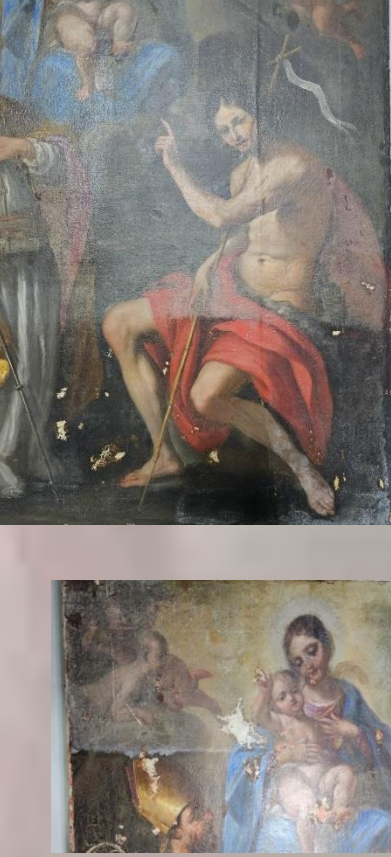

Podružniška cerkev stoji na Škrleju, med Borštom in Glemom. Majhna cerkev je pravokotne oblike s polkropolasto romansko apsidno in z zvonikom na preslico zaključeno glavno fasado, z ohranjenimi okenskimimi odprtinami. Je ena redkih ohranjenih cerkva na območju Slovenske Istre, ki je krita s škrlami. Delno naj bi bila predelna v 17. stoletju. Lesen oltar s sliko Sv. Nazarija (Marija z Jezusom) stoji v apsidi pokopalske cerkve Sv. Nazarij na Glemu. Oltar stoji na kamniti mizi na dveh lesenih prekladah/podstavkih. Pred kamnito mizo je naslonjena poslikana oltarna predela. Nad mizo se dviga oltarni okvir, ki spominja na preprosto antično arhitekturo. Na desni in levi strani slike sta reliefna pilasta z bazo in dorskimi kapiteli. Vrh oltarja se zaključuje z dekorativnim timpanonom, reliefnimi cvetovi in sliko Boga Očeta. Levo in desno, od pilastrov so izrezljani in poslikani dekorativni ornamenti. Dva večja spodaj in manjša zgoraj. Manjši del na levi strani manjka. Oltar je z kovinsko spono pritrjen na strop. Na sliki je upodobljena Marija z Jezusom dvignjena na oblaku, pod njo na levi stoji škof Nazarij, ki v roki drži makto mesta Koper in na desni Janez Krstnik. Na oblakih desno zgoraj je angel s krili in tri angelske glave z krilci. Levo zgoraj sta upodobljeni dve otroški figuri (angela brez kril). Slika je delo neznane renesančnega umetnika. Naslikana je na platnu z oljnim barvam. Velikost slike je 100 cm x 76,5 cm. Na sliki so bili izvedeni 'obnovitveni' posegi v letu 1975 (delno ohranjen evidenčni list na hrbtni strani slike).

SLIKA SV. NAZARIJA

Postopek konserviranja in restavriranja sem pričela s sondiranjem. Ob pregledu poslikave se je videlo, da je bila poslikava v preteklosti že restavrirana in prenapeta na nov večji podokvir. Pregled slike z UV lučjo in sondiranje sta potrdila starejše retuše. Največja težava je bila odstranjevanje preslikav na plombah. Pred postopkom so bila preizkušena različna sredstva za odstranjevanje nečistoč, laka in preslikav. Nosilec slike, podloga in barvna plast so bili ustrezno, očiščeni in stabilizirani s kompatibilnimi in reverzibilnimi materiali triamonomjev citrat, destilirana voda, aceton, amonjak, alkohol. Poleg odstranjevanja s toplimi sem retuše in plombe odstranjevala mehansko s skalpeli. Ker sta bila debelina preslikav in reakcija originala na toplota po sliki zelo različna, se je lokalno prilagajalo načine odstranjevanja preslikav. Mehansko, s skalpeli, sem odstranjevala debelejšje in krhke nanose preslikav in lokalne pastozne nanose, s katerimi so bili modelirani detalji. Tanjšje nanose se je odstranjevalo s toplimi. Sledilo je plombiranje in kitanje poškodovanih delov, kjer so bile odstranjene plombe in kjer je barvna plast odpadla ali je bila razpokana. Večje vrzeli in razpoke sem zapolnila s kredno-klejnim kitom. Nivo in strukturo kitov sem čim bolj prilagodila izvorniku. Topel kit sem nanašala s čopičem. Glede na velikost poškodbe sem ga obdelala z lopatico in s skalpelom. Pri večjih plombah sem vrezala navidezne razpoke. Podlaganje barvnih tonov sem izvedla z akvarelnimi barvami. Sledilo je izoliranje dopoljenih delov in napenjanje slike na nov podokvir. Za lakiranje sem uporabila damar pol sijajen lak, retuše pa izvedla z aluminidnimi barvami. S konservatorsko-restavratskimi posegi je bila slika ohranjena, zaščitena pred nadaljnjim propadanjem in osvežena z retušo Kitala sem tudi večje razpoke, ki bile sicer moteče, saj se jih nebi dalo dobro retuširati.

LESENA ARHITEKTURA

Poškodbe na leseni arhitekturi so bile sanirane, manjkajoči leseni deli so bili dopolnjeni ali izdelani novi. Odstranjevanje preslikav sem se lotila s toplimi in mešanici le teh (destilirana voda, alkohol, aceton in amonjak) in s skalpeli. Oltar se je zaščitil s Silvanolom. Močno poškodovani les sem utrdila z raztopino Palaroida v acetonu. Pri zapolnjevanju večjih razpok med lesenimi deli sem uporabila dvokomponentni kit in lesno moko z lepilom. Manjše razpoke sem zapolnila z akrilnim kitom. Rjo na kovinskih delih sem obrusila in premazala z zaviralcem korozije in barvo za kovino. Akrilno emulzijo (Ares 35) sem uporabila za utrjevanje barvne podlage in kot vezivo pigmentov za retuširanje. Oltar sem premazala z zaključnim akrilnim mat lakom.

